

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 6.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 619.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 15 Mars 1898.

Expedition: Kungäternsgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnr 25 öre.
Annonser 20 öre pr petrad.

18:e Årg.

Ossip Gabrilowitsch.

Likasom inom politiken engelsmän och ryssar täfla om väldet, så har på konstens område i dessa dagar en strid utkämpats om vår musikaliska publiks sympatier mellan tvenne pianohjeltar af dessa båda nationer, ehuru icke samtidigt. Engelsmannen Borwick har redan dragit härifrån som eröfrare, få nu se om ryssen Gabrilowitsch skall intaga hans positioner. Detta är dock ingen nödvändighet, ty inom konsten heter det ju att »i många former trifs det sköna», och äfven den konstnärliga fullkomligheten har nog många sidor för att den ene konstnärens individualitet skall kunna stå vid sidan af den andres med lika makt.

Båda de nämnda konstnärerna ha med samma framgång eröfrat den danska hufvudstaden innan de ryckte upp mot den svenska. Medan en Borwicks-kritiker prisar på den yppersta teknik grundade klara, form- och stilfulländade, solida spel, finner han Gabrilowitschs fylldt af intelligens och sund kraft, brusande och sprudlande af ungdom, rikt poetiskt och stämningsfullt.

När detta nedskrifves ha vi ej haft tillfälle att göra bekantskap med den unge konstnärens talang men ha framför oss ett litet danskt reklamblad med superlativt beröm af kritiken i Tyskland och England.

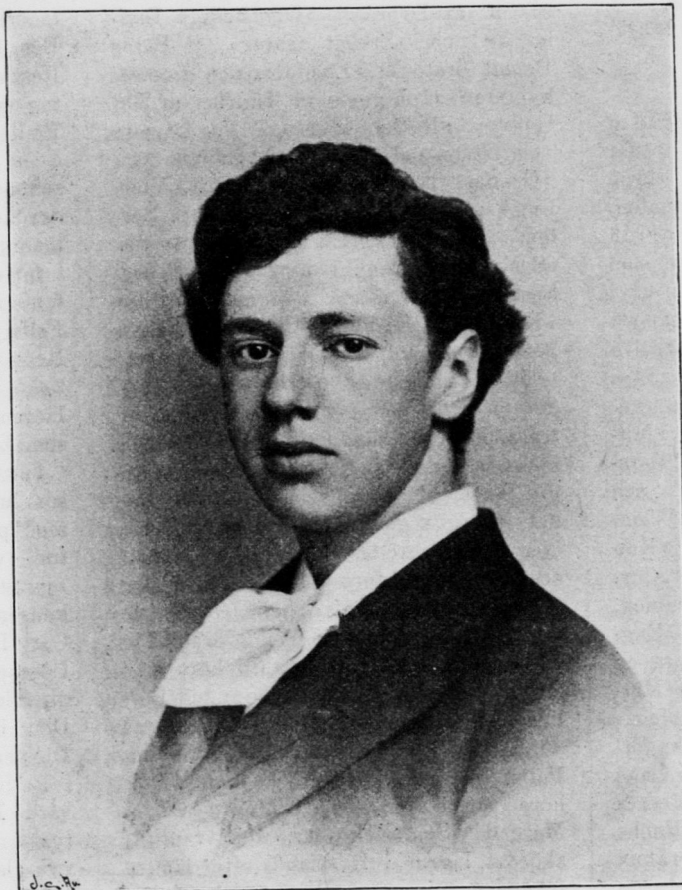
Då vi i utländska musiktidningar under ett par år kunnat följa hans konstnärsbana, ha vi redan gjort oss en föreställning om hans förmåga, och den yttre bild af konstnären, hvarmed vi här presentera honom, tycks verkligen stämma öfverens med det allmänna omdömet, att man här har att lära känna en genialisk ung musiker, en ovanlig talang, som har en stor framtid för sig.

Vårt förutfattade begrepp om hans konst stödja vi isynnerhet på ett, så-

som oss synes, tillförlitligt omdöme af d:r Lessmani Allg. Musikzeit. efter en af Gabrilowitsch gifven konsert i Berlin under november 1896. Kritikern yttrar bl. a. följande:

»Här finna vi ännu en gång en pianist med Guds nåde, i hvars spel en mästerlig, aldrig svikande teknik, en af djupaste musikalisk känsla framgående, med finaste konstnärliga smak ledd behandling af tonen slutit ett härligt förbund med en kärnfrisk musikuppfattning.

Jag hörde ett antal solostycken af Rameau, Beethoven, Chopin och Tausig samt C moll-konserten af Saint-Saëns, äfven till stilen föredragna med en fulländning, som påminner om de största pianomästares utförande. Om man på någon af de yngre pianisterna skulle använda det smickrande binamnet »Rubinstein redivivus», så vore det på Ossip Gabrilowitsch, hvars mäktiga ton och medryckande temperament verkligen synas vara bifallsyttringar af en elementär musikinatur. Man skall ej tro att Gabrilowitsch producerar sig som kraftmänniska på pianot; den väldigaste tonåska hans fingrar framkalla på flygelböräder icke den ringaste hårdhet eller våldsamhet i anslaget. Och med hvilken underbar klarhet disponerar ej denne unge man öfver ett musikstyckes innehåll, hur enkelt och naturligt låter han ej komponisten själf tala till åhörarne, hur

Ossip Gabrilowitsch.

väl undviker han ej att framträda som utpräglad nyansvirtuos! Sant, äkta och sundt är allt hvad han gifver och »som han måste kan han ock».

Ossip Gabrilowitsch är född i Petersburg 1878, der fadern är advokat. Under Anton Rubinssteins protektorat blef han som 10-årig gosse intagen i det kejserl. ryska konservatoriet. Här studerade han i 6 år och blef vid afgangsexamen hedrad med konservatoriets Rubinssteinspris. Derefter arbetade han ett år på sin utbildning under ledning af den berömda pianopedagogen Leschetitzky i Wien och debuterade så der 1895, då kritiken spådde den unge konstnären en stor framtid. I Berlin spelade Ossip Gabrilowitsch första gången i oktober 1896 och hans uppträdande der blef säsongens största succés. Fyra gånger uppträdde han här och väckte fenomenal hänförelse. I oktober 1897 kom han till London, der han första gången spelade på en af dr Hans Richters filharmoniska konserter. Med hvilket resultat inser man bäst, när en del af pressen der strax likstälde honom med den öfverallt i England förögudade Paderewski.

Det ofvan sagda må vara nog såsom en karakteristik öfver den unge konstnär, som nu för första gången besöker oss och som helt visst i ovanlig grad kommer att fångsla intresset hos vår musikpublik.

—*—

Utländsk musikrevy för 1897.

II.

Af konsertnyheter är föga af vikt att nämna. I Tyskland träffar man blott på en enda symfoni såsom verkligt novum nämligen en Symfoni i E moll (manuskript) af Henrich XXIV, furste af Reuss, ett verk, som utfördes på en Gewandhaus-konsert i Leipzig. Från Neapel omtalar man att en »Sinfonia Marinaresca» af Antonio Scontrino vunnit stort bifall. Den symfoniska dikten har varit mera gynnad. Till denna konstart höra »Mit-tagshexe» och »Das goldene Spinnrad» af Dvorák, »Kung Lear» och »Die Gefielde der Seligen» af Weingartner, kapellmästare i Berlin, »Kaiser Rudolfs Ritt zum Grabe» af Alex. Ritter, »Othello» af Zdenko Fibich, »Hamlet» af Edward German (England). Till programmusiken höra en Symbolie (ny benämning) »Des Märchen von dem tapfern Schneiderlein» af E. O. Nodnagel, ett symfoniskt förspel till »Penthisilea» af F. Dräseke (Dresden) och uvertyren »Des Meeres und der Liebe Wellen» af Rob. Fuchs (Wien). Hit kan man också räkna som nyhet A. Rubinssteins efterlemnade »Ouverture solenne» för orkester, orgel och kör, en till tyska kejsarens födelsedag af J. Joachim komponerad

»Ouverture» och en »Lustspels-ouverture» af Ferruccio Busoni. Af Ignaz Brüll har man fått en Serenad (F dur) och af Josef Suk en dito (E dur) för stråkinstrument, af Aug. Klughardt en Suite »Auf der Wanderschaft». De med orkester spelande solisterna ha haft att välja mellan tre nya piano-konserter, två i D moll af Mac-Dowell och Bernh. Scholz en i F dur af Saint-Saëns. En enda ny violinkonsert förekommer, komponerad af pianovirtuosen F. Busoni. Flere äro de nya stråkvartetternas; sådana ha framförts af Herm. Grädener (D moll), G. Henschel (Ess dur), F. Draeseke (Ciss moll), af hvilken man äfven har en ny stråkvintett i Ciss moll, hvarjemte V. Stenhammars här i Stockholm hösten 1896 framförda stråkvartett i C moll (no 2) förra året gjort sig känd i Tyskland.

Ny Vokalmusik af större omfång är tunnssädd; härvid taga vi naturligtvis endast större körverk med orkester i betraktande. Sådana äro »Sylvester-glocken» af Hans Kössler, »Die Jungfrau von Orleans» af Ad. Lorenz, hvar till komma en större Kantat »Worin her» af Carl Hirsch och ett dylikt verk för mänskör och blandad kör »Das grosse Jahr 1870—71» af Carl Goepfert samt ett mindre af Robert Kahn, benämndt »Mahomets Gesang». Af förut bekanta verk ha i synnerhet Tinnels »Franciscus» och César Francks »Seligkeiten» kommit på modet. Andra sådana ha uppträtt på nya platser, såsom af Dvorák »Die heilige Ludmilla» och »Stabat mater», af Peter Benoit oratoriet »Lucifer», den dramat. kantaten »Iphigenie in Tauris» af Th. Gouvy, »Ruth» idyll af Fr. Cowen, »Christus» af Kiel, »Christus» och »Graner Festmesse» af Liszt, Vierlings »Constantin» och »Alarich», Berlioz' »Requiem», Bruchs »Lied von der Glocke» och dram. kantat »Das Feuerkreuz». Äfven må nämnas oratoriet »Esther» af Händel, i Chrysanders nya bearbetning för Tyskland.

Beträffande scen- och konsertsång omvi taga den gamla stammen i betraktande, har bland de förnämsta tillhörande denna fru Amalie Materna tagit farväl af Wien och dragit sig undan till sitt gods i närheten af Graz, och fru Schröder Hanfstängel lemnat scenen i Frankfurt. Likaså har fru Seubert Hansen i Mannheim och tenoren Georg Müller i Wien dragit sig tillbaka. Franz Betz har upphört med sitt stadigvarande engagement vid Berlineroperan, der han dock kommer att ännu uppträda i några roller. Adelina Patti, den evigt unga, har endast låtit höra sig i Nizza och Monte Carlo. Marcella Sembrich har, som vanligt, skördat lagrar i Ryssland, efter längre frånvaro sjungit i Wien och sedan vändt sig till Amerika. Der och i London har franska operans stjernor Emma Calvé och Nelly Melba glänst

fram; mad. Albani har gäststat sitt canadensiska hem. Fru Sigrid Arnoldson har, som vi veta, uppträtt i Tyskland, Skandinavien och Ryssland, der fru Alma Fohström har sitt stamhåll, ehuru denna sängerska äfven låtit höra sig i Tyskland likasom frök. Franceschina Prevosti och fru Gemma Bellincioni. Fru Lilli Lehmanns gästspel har sträckt sig till Amerika, och der träffa vi äfven, och sedan i Wien, den sextiåttåriga operettdivan Marie Geistinger. Eftersökta konsertsängerskor hafva varit fru Emelie Herzog, fru Schumann-Heink, damerna Marie Brema, Johanna Nathan, Emma Hiller, Marcella Pregi m. fl. samt fru Ellen Gulbranson, hvilken, som vi veta, äfven förra året skördade lagrar i Bayreuth. Mycket uppburen har mezzosopranisten fröken Camilla Landi varit; bland yngre förmågor står scen- och konsertsängerskan fröken Erika Wedekind (Dresden) i förgrunden. Ett par af fru Marchesis elever ha väckt större uppmärksamhet, nämligen fröken Rosa Ettinger på konserter och mad. Francis Saville som operasängerska, engagerad såsom sådan i Wien, der en ung dramatisk sängerska frök. Anna von Mildenburg väckt stora förhoppningar. I Paris har, som bekant, fröken Aino Achté från Helsingfors rönt stor framgång på Stora Operan.

Lika outtröttlig som förr verkade på scenen och i konsertsalen den ännu, trots sina femtittre år, kraftfulle Münchensängaren Heinr. Vogl, och hans tenorkolleger Emil Götze, Van Dyk, Ben Davies, Angelo Massini, Jean de Reszke, Francesco Tamagno (som företog en större turné genom Tyskland), Emil Gerhäuser, Robert Kaufmann o. s. v. ha också varit lifligt verksamma. Mindre rörliga visade sig under året baritonisterna Theodor Reichmann, Paul Bulss och d'Andrade; mera i farten voro Carl Scheidemantel, Anton Sistermans och synnerligast dr Felix Kraus från Wien. Anton von Rooy upptäckte i Bayreuth sin dramatiska talang, Eugen Gura och hans son Hermann genomkorsade Tyskland såsom ballad- och vissångare.

Instrumental-virtuoserna, gamla som unga, visade god reslust. Vi börja med pianisterna. Den åttiottåriga Anton von Kotsky hade på sin resa »jorden rundt» hunnit till Sibirien och konserterade der med största framgång. Carl Reinecke besökte bl. a. Schweiz, Leschetitzky London, Saint Saëns Skandinavien. (Se Sv. M. T. förra årg.). Den briljante Persier-pianisten Louis Diémer lät för första gången höra sig i Berlin och Köln, hans lärjunge Edward Risler gjorde stor lycka i flere tyska städer. Eugen d'Albert vann nya lagrar i England och Ryssland, Ignaz Paderewski i Leipzig, Wien, Italien, Paris och London. På resande fot finna vi vidare Ferruccio Busoni, Emil Sauer, Alex. Siloti, Fredric La-

mond, Max Pauer, Arthur de Greef. Till de yngre pianohjeltarne Joseph Hofmann och Ossip Gabrilowitsch sluta sig de nya, mycket lofvande talangerna Mark Hambourg och Waldemar Lütschg (båda ryssar), och Raoul Koczalski går fortfarande i spetsen för »underbarnen».

Af pianohjeltinnorna se vi Sofie Menter fira stora triumfer i Petersburg och andra ryska städer, i Berlin, Wien etc., under det fru Teresa Carreno efter en lysande Amerika turné fann sig i Tyskland hyllad som vanligt. Der uppehöll sig mest äfven fröken Clotilde Kleeberg, fröken Sandra Drucker (från Petersburg) och fru Falk-Mehlig. En pianist från Wien, frök. Ella Pancera, har vunnit stora sympatier i England.

Likasom pianisterna höra violin-kapaciteterna till de förut bekanta. Josef Joachim och Pablo de Sarasate taga ännu liflig del i konstnärsvandringarne, likaså Leopold Auer, Hugo Heermann, César Thomson, Eugène Ysaye, Franz Ondricek, Carl Halir, Willy Burmester, Alex. Petschnikoff, Florian Zajic och den yngste telningen Bronislaw Hubermann. Från London har lady Hallé gjort en konserttur till Skandinavien. Teresina Tua (grefvinnan Franchi-Verney) har konserterat i England och Österrike; ett par hennes konstsystrar, Betty Schwabe och Gabriele Witrowetz, ha hufvudsakligen uppträdt i Tyskland.

Flerstädes har den unga violoncellisten Elsa Ruegger låtit höra sig, och i Berlin väckte en konkurrent till henne, Arnold Földesy från Budapest rätt mycket uppteende. David Popper, den engelske violoncellmagnaten, har gjort en större tur till Österrike och England, Julius Klengel och Hugo Becker voro ännu uthålligare i sina konsertresor.

Dirigentvirtuoser ha också flackat omkring, men om det skett till fromma för konsten låta vi vara osagdt. En annan sak är då ansedda komponister såsom Carl Reinecke, Edvard Grieg, E. Humperdinck, Rich. Strauss, C. Saint-Saëns o. a. draga ut för att dirigera sina egna verk, eller framstående orkestrar med sina dirigenter fara och gästa på olika platser. Af sådana orkestrar finna vi Berlins filharmoniska orkester med hr Nikisch i spetsen för första gången i Paris konserterande med stor framgång och derefter i Wien, Holland, Schweiz etc. Weimarska hofkapellet (dir.: hr Stavenhagen) har gäststat Leipzig, Meiningarne Berlin och Leipzig, Edvard Strauss med sitt kapell London, der också Lomoureux-orkestern från Paris låtit höra sig. Med ett tyskt operasällskap har Walter Damrosch åter uppträdt i Förenta staternas förnämsta städer. En barnopera från Milano finna vi i Wien, München och Berlin å hofoperan, der dock prof. Krause väckte protest mot företaget såsom skadligt för barnen och därför straffbart. Af resande stråkvartetter

må i första rummet nämnas den berömda »Böhmiska», som besökt Tyskland, Ryssland, England, Danmark, Holland), vidare Rosé-kvartetten från Wien (Italien och södra Frankrike), Heerman-kvartetten (England); Halir-kvartetten från Berlin (Italien, Tyskland), Quintettsällskapet från Rom (Norge) etc.

Större musikfester egde rum i Tyskland som vanligt under sommaren.

Minnesfester förekommo flere under året. Så firades flerstädes Franz Schuberts 100-åriga födelsedag, främst naturligtvis i Wien, der en intressant Schubert-utställning var anordnad; likaledes Donizettis 100-åriga födelsedag, förnämligast i Bergamo (se Sv. M. T. förra årg.), och Mendelssohns 50-åriga dödsdag. Åtskilliga sång- och musikföreningar etc. hade äfvenledes jubileer.

För dödsfallen under året skall här, som vanligt, sedan redogöras.

Det må endast erinras om att musikvärlden under året mistat en af sina stormän, då den berömda tonsättaren Johannes Brahms i början af maj afled.

Följetong.

En Stradivarius.

Af

Fritz Mauthner.

(Forts. och slut.)

Så förflöt en månad utan att de unga tu kommo till någon förklaring. Då tog fru Hesky sjelf saken om hand. Hon gjorde två besök hos sin sväger och meddelade sedan resultaten. Strax efter ferierna skulle Tybusch få profspela för kapellmästaren och hans två kolleger.

Men afgörandet låg hos hennes svägers och han skulle icke låta sin brorsdotters man falla. Aloys kunde nu omsider sjunga ut. För långvariga kärleksförhållanden voro hvarken han eller Elsa unga nog. Ville han hafva Elsa till hustru? Ja eller nej?

Elsa var närvarande. Hon hade icke rest sig från sin plats. Hennes händer darrade. Aloys Tybusch kastade en lång blick på fiolen och en annan på Elsa. Så låg flickan plötsligt vid hans bröst. Han slöt henne i sina armar och var mycket lycklig.

Det passade bra, att Tybusch i elfte timmen tagit ett engagement i Krampas. Sålunda behöfde han före sitt giftermål icke vidare komma i penningförlägenhet. Sedan tycktes honom framtids-himmelen full med fioler, hvilka alla lystrade på hans Stradivarius. Damerna kunde emellertid hyra våning, göra den i ordning och verkställa alla inköp. Bröllopet utsattes till dagen för Tybuschs återkomst, den 16 september, en lördag.

De sex veckor förlofnings tiden va-

rade flögo fort. Elsa skref hvarje dag ett bref och mottog från Krampas hvar annan dag ett brefkort. Tybusch frågade ofta efter sin gamla Stradivarius.

När brudgummen på aftonen den 15 september lämnade Krampas, strålade hans nya hem fejdadt och hemtrefligt, och Elsa fastsatte under tårar välkomstguirlander öfver porten.

Bröllopet firades med stor enkelhet. Vid den borgerliga vigseln och i kyrkan voro en aflägsen släkting till brudgummen och »onkeln kapellmästarn» i egenskap af vittnen de enda gästerna. »Onkeln kapellmästarn» — hvad det lät! Precis som om man redan var pensionsberättigad medlem af orkestern. Efter vigseln, just när de kommo i kyrkdörren, sade onkeln-kapellmästarn muntert:

— För att jag inte skall glömma det, så vill jag nu säga att i morgon middag har du profspelning inför kollegiet. I lilla körsalen. Lycka till!

I sällhetsruset på sin bröllopsdag tänkte Tybusch föga på, att han egentligen behöft öfva sig.

Morgonen derpå sutto de redan tidigt vid kaffebordet. Elsa slösade på sin man oräkneliga ömhetsbevis. Nu lade han icke längre band på sig, utan framstälde den fråga, som sväfvat på hans läppar sedan aftonen förut.

— Hvar har du din Stradivarius?

— Den är såld till onkel, du vet väl att det var min hemgift.

— Söld! — utropade Aloys förfärad och skeden föll ur hans hand. På hans olivgula ansiktsfärg kunde man lyckligtvis icke mäka, att han var nära att falla i vanmakt.

— O, derpå känner jag igen din höga konstnärssjäl, min lille Aloys! För dig hade naturligtvis fiolen varit kärare än den eländiga mammon, men tänk allt som anskaffats därför. Se på detta kaffebord!

Tybusch kunde icke svara någonting. Stum satt han der, långsamt, långsamt föllo alla hans förhoppningar i spillror. På sin gamla fiol, som icke förbättrats i hafsfluten i Krampas, skulle han då åter få raspa och aldrig skulle han blifva medlem af operans orkester utan en Stradivarius.

När hans unga hustru omsider gick ut för att göra den första visiten hos sin mor och göra uppköp till middagen, då tog han fram sitt gamla instrument, men i stället för att öfva sig, grät han bitterliga, grät tills det blef tid att gå till profspelningen. Liksom en lifdömd drog han i väg med den gamla fracken och fiollådan.

Han var nära att brista i gråt medan han spelade för de tre herrarne. Ty de egnade honom föga uppmärksamhet och undersökte i stället kapellmästarens nyinköpta Stradivarius.

Tybusch vågade icke mera se upp, när förste kapellmästaren vid andra satsen tillropade honom ett förargadt »nog» och sjelf spelade partiet på sin

Stradivarius. Naturligtvis ljöd det från denna vida vackrare.

Tybusch stod som fallen från skyarna, när förste kapellmästaren plötsligt slutade med sitt spel och affärdade honom med de orden:

— Det är bra! Ni är antagen. Vid tillfälle kan ni skaffa er ett bättre instrument.

Aloys och Elsa föra en lycklig stilla tillvaro. Aloys är pensionsberättigad och hyser ingen otillfredsställd önskan längre. Men Elsa drömmer ibland, att hennes onkel dött och testamenterat Aloys sin Stradivarius.

Sferernas harmoni.

Härom har en förfrågan ställts till oss af en brefskrifvare, som yttrar sig sålunda.

»Jag läste för några dagar sedan i 1883 års Musiktidning om »Sferernas musik», som ju påstås ega rum. Tonerna äro dock så djupa, att människoörat ej kan uppfatta dem, hvilket är helt klart. Men toner äro blott svängningsrörelser (= vågor) i ett medium. Hvilket är nu mediet för de toner himlakropparna gifva? Det är etern, detta fina, ovägbara ämne, hvaraf världsalldet är uppfyllt. Således skulle de nämnda tonerna vara vågrörelser i etern. Fysiken lär oss dock, att vågrörelser i etern är = ljus. Hur skall man nu bevisa sferernas musik?»

Ja, det vore verkligen intressant att få ett fullgiltigt bevis på att »sferernas musik», detta Pythagoras' fantasi-foster, existerar, men ett sådant bevis anser sig Red. ej kunna prestera — och ingen annan lär heller kunna göra det. Ty svårt tör det blifva att kunna beräkna hvad ljudverkan, som kan åstadkommas af planeternas rörelse i världsrymden, med hjälp af vår erfarenhet om tonbildningen i ett luftmedium.

Vi låta emellertid frågan vara öppen för den, som tror sig kunna lämna oss svar derpå. Skulle en »sferernas harmoni» eller musik existera, så torde der snarare kunna få kallas disharmoni eller kakafoni. Pythagoras' sju planeter kunde möjligen anses bilda ett ackord, af hvilket »själarna efter döden» skulle kunna ha en himmelsk musiknjutning, men lägger man nu till de stora planeterna de omkring 450 småplaneter, som existera, + planeternas månar, så måste en konsert af alla dessa svängande kroppar vara storartad, ehuru säkert ej i afseende på vällyd efter vår uppfattning — ej ens för ett öra, vandt vid nutidens orkestermusik.

Men huru skulle det organ vara beskaffadt, som kunde uppfatta och njuta af denna sferernas konsert?

Se der en fråga, ej mindre svår att besvara.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Mars 1, 4, 7. Thomas: *Mignon*: (fru Linden; Philine: frk. Fernquist, deb.; Lothario: hr Forsell; ¹/₃ Wilh. Meister: hr Ödmann). — 2 Gounod: *Faust* (Margareta: fru Frödin-Lindberg; Faust hr Lemon). — 5. *Vermålandingarne* (299:de gång.) — 6. Mozart: *Don Juan*. — 9. Bizet: *Carmen*. — 11, 13. Auber: *Den stumma från Portici* (Fenella: frök. Strandin; Elvira: fru Östberg; Masaniello, Alfonso, Pietro, Borella, Lorenzo, Selva: hrr Lemon, Strandberg, Sellergren, Söderman, Malmjö, Lejdström). — 12. Gluck: *Orfeus*; Mascagni: *På Sicilien*. — 14. v. Flotow: *Martha*.

Musikaliska akademien. Mars 8, 10. *Filharmoniska sällskapets* 2:a abonnementskonsert; J. S. Bach: *Johannes-passion*. Solister: fru D. Edling, hrr Sal. Smith, Wilh. Klein, O. Lejdström, en musikläskare. Biträdande: kgl. hofkapellet, dir. Alb. Lindström (vid orgeln) Dirigent: hr. W. Stenhammar. — 14. Ossip Gabrilowitschs 1:a konsert.

Vetenskapsakademien. Mars 7. Frök. Tora Hwass' 2:a musiksoaré. Biträdande: konsertm. Tor Aulin, dir. Ax. Bergström, prof. Fr. Neruda. 1. Dvorák: *Pianotrio*, F moll op. 65; 2. Beethoven: *Pianosonat*, Ass dur op. 110; 3. Schumann: *Pianoquartett*, Ess dur op. 47. — 11. Fru Dagmar Möllers 2:a Svenska Romance-afton. Biträdande: konsertm. Tor Aulin, hr Wilh. Peterson-Berger.

Fru Lindens soaré på kgl. operan d. 1 mars gafs naturligtvis för fylld salong och under stora ovationer för publikens gunstling. Man kunde väl betvifla, att lilla Mignons sopranparti och rol skulle lämpa sig för fru Lindens ståtliga figur och mezzoröst, men en och annan omläggning af sångpartiet gjorde att konstnärinnans såväl vokala som dramatiska talang bragte tviflen på skam, och Mignon blef för henne en ny triumf. För en detaljerad framställning af prestationen sakna vi utrymme. Hr Ödmann, hvars jubileum nyss förut inträffat, gaf i Wilhelm Meisters rol ytterligare glans åt aftonens festlighet. Ny var i Lotharios rol hr Forsell, hvars ypperliga röst och väl beherskade föredrag gjorde särdeles god verkan. Debutanten, frök. Fernquist, var som Philine ej fullt mäktig den koloratur som tillhör dennas sångparti och inlade ej nog abandon i den koketta aktrisen personlighet, men torde framdeles komma att bättre lösa sin uppgift.

Efter fyra års hvila har Aubers »Den stumma» återupptagits, senast gifven här i jan. 1894 med fru Linden som Fenella. Fröken Strandin vid balletten innehade nu detta parti och lyckades dermed rätt bra. Hr Lemon sjöng nu, såsom förut, Masaniello och är i denna rol, såväl hvad sång som dramatisk framställning beträffar, mycket tillfredsställande. Elvira har i fru Östberg, som nu efterträdt frök. Karlsohn, en förträfflig representant, likaså Pietro i hr Sellergren. Operan utfördes i sin helhet berömvärdt under hr Hennebergs ledning.

Betrakta vi konserterna under månden till dato står bland dem Filharmoniska sällskapets främst med Joh. Seb. Bachs »Johannes-passion» på programmet, två gånger gifven för fullt hus. Ehuru ej på samma höjd som hans »Matheus-passion», innehåller dock äfven detta verk många storslagna och vackra nummer. Till de storslagna hör främst inledningskören, som dock är något lång och tröttande samt äfven svår att utföra med sina löpande sextondelsfigurer. Körerna äro annars af mindre omfång, undantagandes slutkören. Af ariorna framstå i synnerhet fru Edlings sköna alt-aria »Det är fullkomnadt» och hr Salomon Smits märkliga bas-aria »Fram, I ångestfyllda själar» med körinsatserna »Hvarthän, hvarthän?». De inflätade koralerna höra till de njutningsbaraste numren. Till dessa ha svenska psalmbokens text användts. Samtliga solister, af hvilka hr Wilh. Klein innehade Evangelistens stora parti, hr Smith Jesu, hr O. Lejdström Pilatus' och Petrus' samt fru Edling sopran- och altpartierna, fyllde berömvärdt sina platser, och det stora verket fick under hr Stenhammars ledning det bästa utförande, hvilket också genom publikens bifall vid slutet af konserten vann erkännande. Konserten bevisades af konungen, hertiginnan af Dalarne samt hertig Carl med gemål.

De öfriga konserternas omnämnande måste uppskjutas till ett följande nummer.

Från in- och utlandet.

Prof. Julius Günther var den 1 mars, då han fyllde 80 år föremål för en rik och hjertlig hyllning. Den första fick han emottaga, då han på morgonen infann sig i sitt lektionsrum i Musikaliska akademien, hvilket af elever var prydt med blommor, flaggor och grönt. Efter ett tal af en bland eleverna öfverlemnades honom från dem till ett minne en vacker parianstaty, framställande en amorin vid lyran. Derefter anlände konservatoriets lärare, hvilka efter ett varmt hyllningstal af dr. V. Svedbom till prof. Günther öfverlemnade en akvarell af Ottilia Adelborg återgifvande honom sjelf vid pianot, omgifven af sin kusin och akompanjatriss frök. Eugenie Claëson samt fru Dina Edling och operasångaren John Forsell. Vid 1-tiden anlände till hans bostad en deputation af operans styrelsemedlemmar och artister anförda af kammarherre Burén, som med ett tal förärdade honom en prydligt textad adress i praktband. En annan dylik öfverlemnades honom af dir. Hj. Håkansson, hvartill lemnats bidrag af forna elever, hvilka 31 till antalet undertecknat adressen med sina namn.

En tredje adress med en af blom-

mor omgifven vy från Saltsjöbaden var åtföljd af en hel liten bundt visitkort från en krets tillgifna vänner af båda könen samt innehöll en inbjudning att tillbringa nästa sommar vid Saltsjöbaden i en af dem särskildt förhyrd bostad, försedd med allt hvad till en angenäm sommarsejour kan anses höra.

Alla adresserna voro naturligtvis affattade i de mest smickrande och hjertliga ordalag.

En mängd andra hedersgåfvor förades dessutom åt den gamle jubilarer, såsom en silfverpokal af Arvid Ödmann, en stor lagerkrans af Ivar Hallström, och en mängd buketter, hvarjemte en mängd telegram med lyckönskningar under dagens lopp mottogs af honom. En ifrågasatt festlig kollation till hans ära blef af honom afböjd.

Frans Hedberg, den värderade skalden och dramatiska författaren fylde d. 2 mars 70 år, då han var föremål för en varm och rik hyllning och fick mottaga en mängd presenter, lyckönskningstelegram och adresser, bland dessa en från k. operans direktion så lydande:

Till skriftställaren och riddaren Frans Hedberg.

K. Operans direktion ber eder mottaga sin hjärtliga lyckönskan på eder sjuttioårsdag.

I varm och tacksam hägkomst skall städse bevaras eder mångåriga gagnande verksamhet såsom intendent vid k. teatrarne så väl som edert omfattande, nära fyrtioåriga författarskap för scenen.

Mätte det vara eder beskärmt att länge få ägna eder kraft och edert intresse åt dramatiskt skriftställarskap.

Stockholm den 2 mars 1898.

Axel Burén.

På jubileumsdagen gafs hr Hedbergs omtyckta pjäs »Blommor i drifbänk» å Dramatiska teatern, der författaren fick mottaga en rik hyllning af lagerkransar från artister och publik. En festlig kollation var sedan för hr Hedberg anordnad å Grand Hôtel, hvarvid den förtjenstfulle, varmhjertade diktaren ytterligare firades med skålar och tal.

Sångarhyllning. Efter slutet af P. B:s konsert d. 5 mars i Musikaliska akademien samlades P. B.-körens medlemmar jämte några inbjudna hedersgäster till ett samkväm i Hamburger Börs' festvåning, vid hvilket tillfälle från kören till dess nitiske och skicklige dirigent, hr Erik Åkerberg, öfverlemnades två kandelabrar af silfver.

Vid konsertens slut öfverlemnades från körens medlemmar till hr Åkerberg en större lagerkrans med band och inskription.

August Meissner, den populäre kapellmästaren, fylde den 6 mars 65 år. Hr Meissner, som sedan 29 år till-

baka anfört konserterna i Berns' salong, har sedan någon tid varit angripen af influensa, men är nu i det närmaste återställd. En honom af hr Hugo Berns tillämnad recett har i följd af denna hans opasslighet tillsvidare uppskjutits. Med anledning af dagens betydelse fick 65-åringen i sitt hem härstädes mottaga talrika såväl personliga som telegrafiska och skriftliga lyckönskningar från skilda håll.

Richard Andersson har den 24 febr. och 3 mars i Vetenskapsakademiens hörsal anordnat musikföredrag och uppvisning med elever i hans musikskola, hvilka hvar i sin stad lemnade intyg om den goda undervisning, som meddelas i detta musikinstitut.

Hr Carl Bach, den framstående violoncellisten i hofkapellet, gifver söndagen d. 20 mars en matiné i Musikaliska akademiens orgelsal med biträde af fruarna Alice Lindberg-Larsen och Hildur Lindqvist, operasångerskan frök. Alma Hulting, fröknar Märtha Ohlson och Gerda Wikström samt förste konsertmästaren L. J. Zetterqvist och hr W. Klein. Sång- och instrumentalnummer, deribland en Piano-trio af A. Arensky, ett verk som blifvit mycket väl bedömdt, kommer att utföras.

Bellmanskören förbereder en konsert till d. 24 april.

Direktör Carl Meyder, som denna vinter med stor framgång skött dirigentbefattningen vid konserterna i Berns' salonger, förbereder en afskedsmatiné derstädes den 27 mars, då endast Wagnerkompositioner komma att utföras.

D:r Karl Valentins 4:e musikhistoriska föreläsning ägde rum d. 4 mars i Vetenskapsakademiens hörsal med ämne: Operans uppkomst och första utvecklingsskede. En musikalskarinna föredrog »Ariadnes klagan» af Monteverde, scen ur Purcells »Dido och Aeneas», Air af Guédova och Arietta af Lully.

Sällskapet för svenska quartettsångens befrämjande. Styrelsen för Sällskapet för svenska quartettsångens befrämjande har i cirkulär till sina ledamöter meddelat att 1898 års quartett-häfte nr 11 snart kommer att utdelas till Sällskapets ledamöter. Häftet innehåller de prisbelönade quartetterna af Karl Valentin, A. M. Myrberg och Ivar Widéen samt af styrelsen förvärfvade quartetter af C. A. Brölén, O. F. Hagman, Rich. Henneberg och Herman Palm.

Styrelsen säger sig med tillfredsställelse hafva iakttagit att allt flere af de på sällskapets förlag utgifna quartetter under det gångna året sjungits å konserter såväl i Stockholm som i landsorten, och utbeder sig styrelsen leda-

möternas fortfarande medverkan till att sålunda sprida kännedom om sällskapets quartetter samt om dess verksamhet i öfrigt. Styrelsen ämnar äfven i år anhölla hos kongl. jernvägsstyrelsen, att sällskapets i landsorten boende medlemmar måtte beviljas rabatt å biljettpreisen för resan till och från Stockholm vid tiden för årsmötet i medio af nästkommande maj månad.

Den årligen utkommande matrikeln öfver sällskapets ledamöter har styrelsen äfven nu utdelat. Af denna matrikel framgår, att medlemsantalet vid slutet af föregående år uppgick till öfver 800 — det största antalet sedan sällskapets stiftande.

Hvarje ledamot är berättigad att kostnadsfritt bekomma ett exemplar af de under året på sällskapets förlag utkommande musikalster. Årsafgiften utgör 2 kr. och inträdesafgiften 1 kr. Afgiften för ständigt ledamot utgör 50 kr. Anmälningar om inträde i sällskapet emottagas af sekreteraren och skattmästaren.

Sällskapet har under den förflutna verksamhetsperioden från trycket utgifvit inalles 103 quartetter af följande kompositörer: Frans Berwald, E. Ellberg, Aug. Enderberg, F. A. Frieberg, O. F. Hagman, Ivar Hallström, Frithiof Hertzman, John Jacobsson, I. F. Kjellstrand, Charles Kruse, Aug. Körling, A. F. Lindblad, Otto Lindblad, Adolf Lindgren, L. Aug. Lundh, J. G. Morén, Hélène Munktel, A. M. Myrberg, Preben Noderman, Gustaf Norén, Ludvig Norman, Ludvig Ohlsson, W. Peterson-Berger, C. W. Rendahl, M. Rystedt, Emil Sjögren, Wilh. Svedbom, Aug. Söderman, Frans Tiger, Karl Valentin, Aug. Wallenberg, Sara Wennerberg och Erik Åkerberg.

Ny pianofabrik i Stockholm. Föreståndaren för den välackrediterade Skandinaviska orgelfabriken, hr Rob. Berg, har efter mångåriga studier i pianofabrikationen beslutit utvidga sin verksamhet i detta hänseende. Åtskilliga pianon äro redan färdiga, utmärkande sig för ett stilfullt yttre och förstklassigt arbete. Fackmän och musici, som pröfvat instrumenten, prisas deras vackra, jemna och sångbara ton. Då hr Berg genom sin energiska ledning uppdrifvit Skandinaviska orgelfabriken till en på sitt område betydande ståndpunkt, är det all anledning förmoda, att äfven denna hans nya verksamhet skall krönas med framgång.

Gustaf Häggs pianotrio i G-moll, op. 15, tillägnad Mazerska quartettsällskapet härstädes samt utgifven på tyskt (Leuckarts) och svenskt (Gehrman's) förlag, har i den tyska tidningen »Musikwelt» erhållit följande smickrande omdöme:

»Detta af ideel patos burna verk ger oss anledning att af kompositörens be-

gåfning vänta någonting ovanligt. Redan i första satsens energiska g-moll-tema mötas vi af en sällsynt liffullhet och värme, och ett ädelt sångmotiv bildar en värdig kontrast mot detsamma. En yppig iderikedom präglar andante-satsen, vid hvars slut de båda stränginstrumentens unisona samklang genomändas af inspirerad känsla. Det af spirituellt lif svällande scherzot och den i passionerad trots frambrusande finalen stegra detta verk af en ursprunglig och grundligt bildad musiker. Hans trio afspeglar en ungdomlig frihetssträfvän och ett stormande nutidslynne, som ur det stora förflutna hämtar näring för kommande tider. Fastän kompositionens stundom svärmiska dunkel låter oss ana dess upphofsmans »Sturm- und Drang»-period, kan detta ej förringa arbetets förtjänster, ty hvarje sida i denna trio vittnar om en ande, hvars fantasi och förmåga peka mot framtiden. Vi skola lägga märke till namnet Hägg, som oakadt sin korthet torde komma att intaga ett betydande rum.»

Sigröd Arnoldson hade den 26 sistlidne februari en andra beneficeföreställning på italienska operan i S:t Petersburg. Denna utomordentliga förmån beviljades henne, säger S:t Petersburgskije Vjedomosti, af operans direktion på grund af hennes synnerliga förtjenst om kreerandet af Tatanas roll i Tschajkovskys opera »Evgen Onegin», hvilken vid tillfället uppfördes för åttonde gången. Efter brescenen, som fru Arnoldson utförde med beundransvärd sanning och talang, egnares henne stormande ovationer, orkestrer spelade en »touche», pjesens pager bragte henne från kulisserna massor af buketter och blomsterkorgar af olika former och storlekar. Hela publiken reste sig upp och hälsade den sympatiska primadonnan på det hjertligaste.

Sedan fru Arnoldson med sådan framgång utfört partier i »Evgen Onegin» och i »Demonen», ämnar hon, tillägger tidningen, till nästa säsong inöfva ytterligare några operor af ryska kompositörer.

Lomborgska operaturnén har nu hunnit till Karlskrona. Enligt K. V. öfverträffades högt spända förväntningar vid uppförandet af »Mignon», der frökarna Keyser och Bassilier-Flodin utförde Mignons och Philines partier. Wilhelm's parti sköttes af hr Lindblad och Lotharios af hr Hansen.

Orkestrer erhåller stora loford för sin andel i utförandet af nämnda opera, som sedan efterföljts af »Carmen», hvilken äfven gått med stor framgång.

Chopins död, afbildad af den franske målaren Tesin Barrin i en 3 meter lång och 2 meter hög tafla, som erhöi guldmedalj vid Paris-expositionen

1889, har blifvit återgifven i stora fotografier, af hvilka målaren med ett artigt bref förärat ett par till svenska tonsättarinnan Lago (professorskan Netzel.) Den ena af dem återgifver sjelfva taflan, föreställande Chopin på dödsbädden, omgifven af dem som vid det sorgliga tillfället voro närvarande. Intill sängen har man flyttat en stående flygel, vid hvilken grefvinnan Potocka, en skön gestalt med den tårade blicken rigtad mot höjden, sjunger för honom på hans uppmaning, enligt den historiska berättelsen. Draget i Chopins ansigte är särdeles vackert. Den andra fotografien upptager i större skala ensamt bilden af grefvinnan vid pianot.

Hr Alfvén, violinist i hopkapellet, studerar för närvarande hos prof. Cesar Thomson i Bruxelles och lär äfven vara sysselsatt med att skriva några tonverk.

Upphörda lifstidskontrakt. Med Anders Willman bortgick den siste af de artister vid de k. teatrarne, hvilka den högsinnade frih. Eugène von Stedingk under sitt chefskap beredde förmånen af lifstidskontrakt.

Dessa voro inalles 7, nemligen Elise Hwasser (3,000 kr.), Anders Willman (4,000), Nils Wilhelm Almlöf (3,000), Georg Dahlqvist (3,000), Edvard Swartz (3,000) och Wilhelm Svenson (äfven »Stor-Sven» kallad 2,235 kronor.) Sifforna angifva pensionens storlek efter upphörd tjenstgöring. De ordinarie lönerna voro betydligt högre. Så hade Willman (hvars lifstidskontrakt var dateradt d. 1 juli 1863) ett årsgage af 5,200 kronor.

Göteborg. På Stora teatern har i februari Ostenturnén fortsatts tills med 1 mars Hj. Selanders operettsällskap efterträtt densamma, och till 9 mars uppfört Millöckers »Tiggarestudenten», Planquettes »Corneilles klockor» och Audrans »Stora Mogul». D. 17 febr. gaf Musikföreningen sin 3:e kammarmusiksoaré med biträde af Nerudaqvartetten och frök. Tora Hvass, då programmet upptog 1. Tschajkovsky: Stråkvartett, D dur; Beethoven: Pianotrio, Ess dur op. 70 och Haydn: Stråkvartett C dur. Dagen derpå gaf dir. Kuhlau en symfonimatiné för Frimurarnes barnhusfond, med följande program: 1 Goldmark: »Im Frühling», uvertyr op. 36; Gounod: »Dernières volontés»; 3 Mozart: Symfoni, C dur; 4 Sång; 5 Berlioz: Carnaval romain. Till förmån för Latinläroverkets orgelfond gaf hr Fredr. Hjort en konsert med biträde af fru Elfr. Borén, frök. Frida Jungbeck och hr Otto Edberg jemte bland. kör samt läroverkets orkester och sångkör. Till d. 7 mars annonserade Emil Sjögren Romansaften med biträde af frök. T. Rennig och Carl Bredberg. Programmet upptog sånger och dessutom 2 Fantasi-

stycken op. 27 samt Andante för violin och piano, allt af hr Sjögren.

Upsala. Den 22 febr. gafs här på Gillesalen en triosoaré af fröken Tora Hvass, konsertmästare Lars Zetterqvist och prof. Franz Neruda, hvarvid utfördes Beethovens Pianotrio op. 70 n:o 2, Ess dur och Rubinstein's opus 15 n:o 2 i G moll. Emellan dessa trior utfördes solonummer. Hr Zetterqvist spelade så Preludium och Fuga af Bach. »Med sin klockrena ton och osvikliga säkerhet», yttrar en recensent, »samt sin skönt klingande, äkta Amativilin visade han sig fullt vuxen den svåra uppgiften». Fröken Hvass spelade en »poetisk stämningsbild» af Dvorák och Chopins B moll Scherzo, och prof. Neruda föredrog på sitt kända mäterliga sätt en Arioso af Bargiel, polonäs af Popper och en mährisk »Mazurek» af egen komposition. Salen var fullsatt och bifallet ytterst lifligt.

Från våra grannländer.

Kristiania. 11 febr. — 9 mars. Kristiania Teaters pjäser med musik under denna tid ha utgjorts af »Det blaa Spøgelse» och »Gildet paa Solhaug». Eldorado-teatern har i början af febr. gifvit »Jorden rundt» och »Prinsessan af Trebizonde». D. 14 d:s började fru Anna Pettersen-Norrie ett gästspel här och har hittills uppträdt i »Hundra de Jomfruer» (hvari äfven frök. Gerda Grönberg gästtat), »Pariserlif», »The-blomst», »Den skjønne Galathea» af Suppé och »Silvia», opera i 1 akt af Gaston Borch. På Circus Varieté inflickas mellan varieténummer symfonikonserter, och på ett par af dessa har Martin Knutzen spelat pianokonserter af Liszt (A dur) och Grieg (A moll) med orkester samt kompositioner af Chopin och Agathe Backer-Gröndahl. Martin Knutzen gaf en egen konsert d. 19 febr. med biträde af Kristiania teaters orkester och operasångerskan Mille Emma d'Egremont, då han utförde såväl Saint-Saëns' pianokonsert i G moll som Chopins E moll-konsert.

I slutet af förra månaden gaf fru Erika Nissen en Chopin-konsert, biträdd af fru Gyda Monrad-Krohn och teaterorkestrer. Den utmärkta pianisten spelade då E moll-konserten, B moll-sonaten op. 35, Scherzo och Preludium samt tre Mazurkor. Sångern utfylde programmet.

Musikföreningens 5:e konsert i början af mars hade följande program: 1 Alnæs: Symfoni C moll för stor orkester (1:a gången, manuskript); 2 Wagner: Lenzlied ur »Valkyrian»; 3 Paderewski: Konsert för piano och ork., C moll; 4 Romanser med piano; 5 Piano-solo; 6 Berlioz: Menuet des follets ur »Damnation de Faust». Konserten gafs med biträde af fru Elisab. Hals-Anders-

sen och hr Ludvig Bergh under fortfarande ledning af hr Iver Holter. Vid Orkesterföreningens 14:e årskonsert under samme dirigent biträde hr Martin Knutzen med Saint-Saëns' C mollkonsert; för öfrigt upptogs programmet af Berlioz' Fragment ur »Romeo och Julia», Glinka: »Kamarinskaja-fantasi», Borodin: »Eine Steppenskizze» och Tschaiowsky: Ouverture solennelle 1812.

Sångerskan Adée Leander har i denna månad gifvit ett par konserter med biträde af pianisten frök. Dagny Arbo och violinisten G. Lange. Konsertgifverskan utförde bl. a. arior ur Bizets »Pêcheurs des perles» och »Trollflöjten», Vals ur Gounods »Mireille» och »Dinorah»-valsen. En sonat för violin och piano af Backer-Lunde stod ock på programmet.

Tonsättarinnan Borghild Holmsen gaf den 9 mars en konsert med egna kompositioner, biträdd af frkn. Olivia Dahl och Lilli Lous samt hr G. Lange och Nils Bruch. En sonat för violin och piano samt åtskilliga sånger utgjorde programmet.

Helsingfors. 9 febr.—7 mars. Alexandersteatern har ensam haft att bjuda på musikpjäser. Italienska operasällskapet har ofvannämnda tid der uppfört »Ernani», »Pajazzo», »Cavalleria», »Afrikanskan», »Linda», »Fra Diavolo», »Barberaren i Sevilla», »Carmen» och — »Boccaccio». En stor konsert gafs i midten af februari som recett för kapellmästaren Cooper.

Af konserterna framstå isynnerhet Filharmoniska sällskapets 4:e och 5:e symfonikonsalter (11 febr. och 7 mars). Den förra, som gafs med biträde af violoncellisten Ossian Fohström, hade till program: 1 Schumann: Symfoni n:o 4, D moll; 2 Haydn: violoncellkonsert, D dur; 3 Enna: Uvertyr till »Kleopatra». Å den senare, vid hvilken hr Willy Burmester medverkade, utfördes: 1 Mielck: Dramatisk ouverture; 2 Spohr: violinkonsert n:o 7, E moll och 3 Tschaiowsky: Symfoni n:o 4, F moll. Dir. Kajanus ledde, som vanligt, konserterna.

En kammarmusiksoaré gafs d. 14 febr. af fru A. Krogus samt hr Kihlman, Lindelöf och Schneivoigt, då endast kompositioner af Beethoven utfördes, nämligen B dur-trio op. 97, Sonat i A dur för piano och violoncell och Stråkvartett, C moll op. 18.

Med biträde af Filharm. orkestern gaf Willy Burmester konsert d. 2 mars, då han efter Beovens »Coriolan»-uvertyr som inledning spelade dennes och Mendelssohns violinkonsalter och Paganinis Variationer öfver »Nel cor piu...». Han gaf sedan ett par andra konserter med biträde af pianisten Mayer-Mahr och program ungefär det samma som i Stockholm.

Archangelsky-kören har å tre konserter i Brandkårshuset låtit höra sån-

ger af Palestrina, Bach (Motett n:o 1), Luzzi, Hor. Vecchi (Madrigal) m. fl. äldre tonsättare och äfven af nyare såsom Rubinstein och Tschaiowsky; Aug. Södermanns »Bondbröllopet» står ock på körens program.

Köpenhamn. 12 febr.—16 mars. Kgl. Teaterns spellista har för denna tid upptagit »Vifandak», »Orfevs o: Eurydike», »Farinelli», »Eventyr paa Fodreisen», »Faust», »Bortførelsen fra Serraillet» samt baletterna »Et karnevals-pøg i Venedig», »La Ventura» och »Konservatoriet eller et Avis-Frieri», veauville-ballet i 2 akter af Bournonville med musik af Pauli, — förutom pjäser utan musik. De öfriga teatrarna ha saknat musikpjäser af nämnvärd beskaffenhet. — Paläkonserterna fortfarande med blandade orkester- och solonummer. Under denna tid ha med sång biträdt damerna Ellen Gether, Othlia Frisch, Anna Meyer, Hedv. Quiding och operasångaren Viggo Langer. Vidare har man af konserter att märka en af violinisten frök. Kamma Christoffersen, biträdd af pianisten frök. Marie Andersen och sångerskan fru A. Clausen, hr Leon. Borwicks afskedskonsert d. 22 febr. och samma dag en »kompositionskonsert» af hr Rob. Henriques med biträde af fruarna Elva Hornemann, Agnes Adler, herr och fru Fini Henriques och hr Olivo Krause. Den 7 och 11 mars hade Sven Scholander i Konsertpaläets mindre sal ett par soirées med vanlig framgång. Pianovirtuosen Ossip Gabrilowitsch har på sina två konserter d. 8 och 12 mars skördat det mest entusiastiska bifall.

Paris. Danbé, den bekante orkesterdirigenten, som i 20 år varit förste kapellmästare vid Opéra Comique, har inlemnad sin afskedsansökan. Då han emellertid ännu endast är 50 år, hoppas man att han, som är ofantligt omtyckt af både artister och musici vid teatern, icke skall göra allvar af sitt afskedstagande, hvilket hufvudsakligen torde bero på någon schism mellan Danbé och Opéra Comiques nye direktör, Albert Carré.

— Emma Calvé, nutidens mähända högst värderade sångerska, hvars dramatiska talang öfverstrålar alla hennes medtäflerskor, har efter någon tids sjuklighet under stormande ovationer gjort sitt återinträde på Opéra Comique i Paris som Sapho i Massenets opera med samma namn. Texten till denna är tagen ur Alphonse Daudets bekanta roman.

London. Arthur Sullivans nya opera, »Martyrerna från Antiochia», som d. 26 febr. för första gången uppfördes på Lyceumteatern härstädes gjorde stormande lycka.

Berlin. Kapellmästarplatserna vid kgl. operan äro numera sålunda besatta: dr Muck är dirigent för operaföreställningarna, med Anton Seidl som underkapellmästare, och Felix von Weingartner skall uteslutande anföras symfonikonsalterna.

Musiken är konsten att väcka rörelse genom tonkombinationer.

Fr. J. Fétis.

Ett och annat från musikvärlden.

En utställning af gamla musikinstrument, i stort hyad utställningen härstädes i somras erbjöd i mindre skala, öppnades den 1 febr. i Köpenhamn på initiativ af dr Angul Hammerich. Dagen förut hade utställningens styrelse inbjudit en del intresserade till en förberedande extrakonsert å en del af de äldriga instrumenten.

Först utfördes en duett å Baggesens flöjt och Weysses klaver, komponerad af Fredrik den store. Derefter föredrog hr Algot Lange »rent af mästertligt» två gammalfranska sånger, hvilka erhöilo ett tjugande behag genom det tidsenliga ackompagnementet af luta och mandolin. Men aftonens »clou» blef dock, säger Politiken, fru Golla Hammerichs spel på den gamla rikt dekorerade clavecin från 1723, hvilken eges af greve Raben till Aalholm. Dess fina, spinkiga lutknäppande för-satte en fulständigt halftannat århundrade tillbaka i tiden, till en helt och hållet främmande tonsfer, himmelsvidt skild från våra dagars pianobuller. Det underbara spelet åstadkom en andlös, andaktsfull tystnad hos åhörarne.

Till sist fick man höra Bachs första Preludium i C, äkta och oförfalskad utan all Gounods Ave Maria-meditation och klingande just så som Bach hade tänkt sig detsamma och sjelf hört det. Ty kompositionen och instrumentet voro lika gamla.

Åhörarne, bland hvilka äfven befunno sig den 93-årige tonsättaren J. P. E. Hartmann, voro helt förtjusta öfver den intressanta uppvisningen.

Lyrische Stücke för piano af Edvard Grieg, op. 65, häft. 1 och 2 (å 1 mark 50 pf.), ha utkommit på E. F. Peters förlag i Leipzig. De särskilda styckena i dessa häften benämnas »Aus jungen Tagen», »Lied des Bauers», »Schwer-muth» samt »Salon», »Im Balladenton» och »Hochzeitstag auf Troldhaugen», hvilket senare stycke säges vara det enda i samlingen, som lämpar sig för konsertsalen.

Dödsfall.

Saxenberg, Edla Theresia Charlotta Augusta, f. d. operasångerska, f. på Håkung (Össeby-Garn) d. 9 nov. 1843, † 1 mars i Stockholm. Fröken Saxenberg, hvars fader var egendomsegare, genomgick härvarande konservatorium (1865—69). Hon var sedan elev af Fr. Arlberg och m:me Viardot. Hon tillhörde kgl. operan 1872—79 och bland hennes roller må nämnas 3:e tärnan i Trollflöjten, Maria Theresia i »Hälfte hvar», Ortrud i Lohengrin och Bergadrottningen i »Den Bergtagna.»

Tidningsredaktioner i landsorten

till hvilka Svensk Musiktidning sändes i och för benäget införande af notis om innehållet af tidningens särskilda nummer, anmodas att, om detta bifalles, sända första numret (helst flere), hvori sådan notis införts till

Svensk Musiktidnings Expedition.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln å **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, översatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, cloth-band 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkliga vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Festmarsch

för piano af **Gustaf Hägg.**

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godköpsupplaga å **50 öre.**

Svensk Musiktidnings förlag.

Svensk Musiktidning

utkommer 1898 efter samma plan som förut, innehållande populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga. Tidningen utgifves såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten. — OBS.! Porträtt i N:o 1: H. K. H. Kronprins **Gustaf** (Musik. akad:s preses). **Hildegard Werner**, i N:o 2 **Kristina Nilsson de Casa Miranda**, i N:o 3 **Leonard Borwick**, **Anders Willman**, i N:o 4 **Willy Burmester**, **Arvid Ödmann** (Tamino, Fernando, Zephoris, civil).

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg**: Vals-Arabesk, **Karl Valentin**: Om Våren, **A. M. Myrberg**: Berceuse, **H. Goetz**: Andantino ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange**: Melankoli; sång med piano: **Gösta Geijer**: Harpolekarens sång ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Baler, Soaréer och Bröllop!

Utmärkt och taktfast

•• DANS-MUSIK ••

på piano utföres af underlämnad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet. Order mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad 5 Malmiskilnadsgatan, 3 tr. (Allm. Telefon nr 124 90).

Referens: Hofmusikhandlaren Lundquist.

Henning R. Wejdling.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å **2 kronor** hos P. Herzog, Malmiskilnadsgatan 54.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Herrar Musici och Tonsättare,

hvilka önska till tryck befordra sina opus, kunna få dem väl och billigt utförda i litografiskt nottryck af gammal, van notlitograf.

J. F. Lindblom,

Stockholm, Saltmätaregatan 5, Norr.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen
första
pris, in- och
utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma
af betalnings-
vilkor.

Talrika vitsord

från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer**, Professor **Franz Neruda**, **Alfred Grünfeld**, **Moritz Rosenthal**, Prof. **Franz Mannstätt**, Dir. **Aug. Körling**, Mad. **Teresa Carreno**, Fru **Margareta Stern**, Fru **Hilma Svedbom**, Fröken **Tora Hwass** samt Kungl. Musikaliska Akademien och Göteborgs mera framstående musici och musiklärarinnor.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechters berömda fabriker.

Gust. Petterson & komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmsjö.

Innehåll: Ossip Gabrilowitsch (med porträtt). — Utländsk musikrevy för 1897. II. — Följetong: En Stradivarius, af Fritz Manthner (forts. och slut). — Sferernas harmoni. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Ett och annat från musikvärlden. — Dödsfall. — Annonser.